DOI: 10.32844/2222-5374-2020-103-1.26**УДК: 342.9****Петров С. Є.,***докторант Науково-дослідного інституту публічного права,
кандидат юридичних наук*

МІСЦЕ ГОЛОВНОГО СЕРВІСНОГО ЦЕНТРУ МІНІСТЕРСТВА ВНУТРІШНІХ СПРАВ В СИСТЕМІ СЕРВІСНИХ ПОСЛУГ МІНІСТЕРСТВА ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ

Актуальність статті полягає в тому, що необхідність визначення місця Головного сервісного центру в системі сервісних послуг Міністерства внутрішніх справ зумовлена низкою чинників. Серед них – впровадження концепції переходу державного управління, здебільшого, на основу надання адміністративних послуг, що базується на діалозі орган державної влади – суб'єкт звернення за адміністративною послугою. Метою статті є визначити місце Головного сервісного центру Міністерства внутрішніх справ в системі суб'єктів адміністративного права та системі сервісних послуг Міністерства внутрішніх справ, що сприятиме удосконаленню законодавства в сфері публічного адміністрування з питань забезпечення безпеки дорожнього руху та експлуатації транспортних засобів. У статті досліджується питання місця Головного сервісного центру Міністерства внутрішніх справ в системі сервісних послуг Міністерства внутрішніх справ. Обґрунтовується необхідність відходу від захоплення «адміністративними послугами» та виконання владно-розпорядчих функцій публічного управління. Визначено, що в основі надання сервісних послуг Міністерства внутрішніх справ лежать дозвільні та реєстраційні повноваження, що визначають саме дозвільну та реєстраційну діяльність щодо об'єктів, експлуатація яких характеризується підвищеною небезпекою, що і визначає завдання перед Головним сервісним центром Міністерства внутрішніх справ – здійснювати контроль небезпек через управління ризиками. Сервісна послуга не має зводитися виключно до надання документу на звернення суб'єкта звернення. За цим має розумітися саме діяльність з управління ризиками шляхом здійснення процедур в процесі надання сервісних послуг Міністерства внутрішніх справ. Цим і визначається правоохоронний в широкому розумінні характер сервісних послуг Міністерства внутрішніх справ, які, в свою чергу, і визначають адміністративно-правовий статус Головного сервісного центру Міністерства внутрішніх справ по забезпеченню покладених на нього завдань в процесі надання сервісних послуг. До того ж, необхідно чітко усвідомлювати, що сервісна послуга може бути надана лише у випадку відповідності критеріям, які визначають допустимість її надання за дотримання умов безпеки та охорони прав, свобод та інтересів людини, суспільства цілому.

Ключові слова: компетенція, повноваження, права та обов'язки, правосуб'єктність, сервісна діяльність, дозвільна діяльність, адміністративні послуги, відповідальність.

Актуальність теми. Необхідність визначення місця Головного сервісного центру в системі сервісних послуг МВС зумовлена низкою чинників. Серед них – впровадження концепції переходу державного управління, здебільшого, на основу надання адміністративних послуг, що базується на діалозі орган державної влади – суб'єкт звернення за адміністративною послугою. Виконання завдань з реалізації державної політики у сферах надання адміністративних та інших послуг, безпеки дорожнього руху та перевезення небезпечних вантажів, забезпечення у визначеному порядку державного контролю за додержанням суб'єктами господарювання та іншими суб'єктами вимог законодавства в цих сферах, моніторинг у визначений законодавством спосіб дотримання суб'єктами господарської діяльності та іншими суб'єктами норм, правил та стандартів у відповідній сфері; здійснення контролю за відповідністю конструкції, комплектації та обладнання транспортних засобів, номерних знаків транспортних засобів нормам і стандартам та погодження відповідної нормативно-технічної документації; забезпечення державного обліку зареєстрованих транспортних засобів, видачі (обміну) посвідчень водія, ДОПНВ-свідоцтв про підготовку водіїв, свідоцтв про підготовку уповноважених з питань безпеки перевезень небезпечних вантажів, свідоцтв про допуск транспортних засобів до перевезення небезпечних вантажів та накопичення інформації з цих питань у Єдиному державному реєстрі МВС та Єдиному державному реєстрі транспортних засобів. правового статусу Головного сервісного центру МВС.

Стан дослідження. Місце Головного сервісного центру МВС не було предметом дослідження жодного з науковців. Але це питання є достатньо важливим, як і його вирішення, адже дозволяє визначити через компетенцію та зв'язок і взаємодію з іншими суб'єктами адміністративних правовідносин ті питання, які є необхідними для виконання завдань, функцій та повноважень, покладених на нього для мети забезпечення здійснення функцій держави у врегулюванні суспільних відносин та забезпеченні прав і свобод людини. Тим не менше, окремі загальні положення, які стосуються визначення сутності та ознак адміністративних послуг та їх окремих видів, правового статусу суб'єктів адміністративного права і ін. варто врахувати в дослідженні місця Головного сервісного центру МВС в системі сервісних послуг МВС. Ці загальні питання були предметом дослідження провідних науковців в галузі адміністративного права, зокрема: В.Б. Авер'янова, Т.О. Коломоєць, М.В. Джафарової, О.М. Бандурки, О.Б. Ляшка, А.Т. Комзюка, О.П. Рябченко, В.К. Колпакова, І.А. Мордвіна, С.В. Ківалова, Н.В. Васильєвої, В.І. Горбатюка, І.С. Сорокіна, А.В. Міськевич, Т.О. Булковського. Окремі питання були предметом досліджень Шуби В.В. «Адміністративно-правові відносини в діяльності органів прокуратури України: загальнотеоретичні аспекти» (2006) [1], Дроздова І.В. «Міністерство внутрішніх справ України, як суб'єкт надання адміністративних послуг» (2009) [2], Воронятнікова О.О. «Адміністративно-правовий статус державної міграційної служби України» (2012) [3], Циганова О.Г. Адміністративні послуги у сфері правоохоронної діяльності України (2018) [4], Рибінської А.П. Адміністративно-правове забезпечення діяльності з надання сервісних послуг МВС України (2019) [5], Мозгово-

го О.О. Адміністративно-правові засади діяльності сервісних центрів МВС України (2019) [6].

Метою статті є визначити місце Головного сервісного центру МВС в системі суб'єктів адміністративного права та системі сервісних послуг МВС, що сприятиме удосконаленню законодавства в сфері публічного адміністрування з питань забезпечення безпеки дорожнього руху та експлуатації транспортних засобів.

Виклад основного матеріалу. О.О. Мозговий визначаючи сервісні центри МВС України як специфічні суб'єкти надання публічних послуг у правоохоронній сфері, до їх особливостей відніс: 1) мету створення – забезпечення приватного і публічного інтересів у сфері безпеки дорожнього руху (що пов'язані з об'єктом підвищеної небезпеки; 2) наділення певним обсягом адміністративно-процесуальної правосуб'єктності, необхідної для реалізації мети; 3) створення для реалізації публічно-сервісної функції МВС України; 4) наявність системи правових, економічних та соціальних гарантій діяльності; 5) особливості організації, підстави та порядок діяльності сервісних центрів щодо реалізації державної політики у сфері безпеки дорожнього руху урегульовані нормами адміністративного права; 6) відносна відокремленість, яка зумовлена особливим порядком створення і визначення його компетенції на основі підзаконного акту – Положення, затвердженого Наказом міністра внутрішніх справ МВС України [6, с. 93]. З цього ним було зроблено висновок, що сервісні центри МВС України є невіддільною складовою державного апарату, які створені для виконання сервісної функції держави в правоохоронній сфері, не наділені владними повноваженнями, а їх діяльність спрямована на підтримання приватного і публічного інтересів у сфері безпеки дорожнього руху, що пов'язані з об'єктом підвищеної небезпеки [6, с. 93].

В цьому контексті погодимось, що докорінно змінюються уявлення і про правоохоронну діяльність. Якщо раніше вона сприймалася виключно як діяльність правоохоронних органів, серед яких основну роль виконували суди та міліція, то наразі, через усвідомлення завдання держави охороняти життя та здоров'я, права і свободи людини, через визначення охоронної функції права як інструмента забезпечення прав і свобод людини у взаємодії з органами публічної влади, то виявляється, що діяльність всіх публічних органів має здійснюватися на принципах правової охорони. Відтак, вся діяльність органів публічної влади, включно, МВС України, Головного сервісного центру МВС, територіальних сервісних центрів має визнаватися як правоохоронна і дійсно бути такою.

На сьогоднішній день в Україні сформовано та успішно функціонує 158 територіальних сервісних центрів МВС та 25 мобільних сервісних центрів МВС, які обробляють більше 4 мільйонів звернень, на рік, а відповідно і надають адміністративних послуг [7].

Від моменту прийняття рішення про реорганізацію Департаменту державної автомобільної інспекції і створення системи сервісних центрів МВС минуло не так багато часу, проте, їх діяльність вже практично досягла рівня виконання завдань у відповідності до принципів та засад організації та функціонування органів внутрішніх справ. Водночас, існує потреба визначення особливостей адміністративно-правового статусу

як територіальних сервісних центрів, так і Головного сервісного центру МВС, адже саме визначення правового статусу державного органу в цілому та сервісних центрів МВС України і Головного сервісного центру МВС надає можливість визначити місце, мету та призначення останнього в системі МВС України, їх компетенцію, повноваження, права та обов'язки, особливості відповідальності та контролю за здійсненням такої діяльності.

Проблем додає невизначеність такого статусу, адже попри загальну характеристику виду того чи іншого виду адміністративної послуги, її зміст, процедуру надання, існує достатньо велика численність питань, пов'язаних з нею, зокрема, з питань взаємодії з іншими органами державної влади та інших структурних підрозділів МВС України, зокрема, Національною поліцією України. Загалом, і адміністративно-правовий статус суб'єкта надання адміністративної послуги і сама адміністративна послуга перебувають в діалектичному зв'язку та взаємозалежності, адже порядок надання такої послуги, тай її вид зумовлений особливостями статусу такого суб'єкта і навпаки, повноваження надання певної адміністративної послуги визначають повноваження такого суб'єкта та характеризують його.

Територіальні органи з надання сервісних послуг Міністерства внутрішніх справ (територіальні сервісні центри) було утворено як юридичні особи публічного права Постановою Кабінету Міністрів України від 28 жовтня 2015 р. № 889. Головний сервісний центр МВС був створений 7 листопада 2015 р. на виконання цієї Постанови як міжрегіональний територіальний орган Міністерства внутрішніх справ.

Звертає увагу, що в Положенні про Головний сервісний центр МВС, затвердженому Наказом Міністерства внутрішніх справ України від 07.11.2015 № 1393 закріплено, що Головний сервісний центр МВС утворений як юридична особа публічного права та є міжрегіональним територіальним органом з надання сервісних послуг Міністерства внутрішніх справ. Саме ця обставина звертає увагу. Адже юридичними особами публічного права визначено і Головний сервісний центр МВС України, і Регіональні сервісні центри МВС України. При тому, в Постанові Кабінету міністрів України не йдеться про підпорядкування територіальних сервісних центрів МВС Головному сервісному центру МВС, що, взагалі, було б характерним для органів внутрішніх справ, та й органів виконавчої влади загалом – субординацію і підпорядкування, контроль та ін. В п. 4 Розділу 1 Положення про Головний сервісний центр МВС (ГСЦ) закріплено, що структуру ГСЦ МВС затверджує Міністр внутрішніх справ. Притому, Головний сервісний центр МВС складається зі структурних підрозділів та відокремлених структурних підрозділів - регіональних сервісних центрів (далі - РСЦ), які в свою чергу складаються зі структурних підрозділів, до яких, у тому числі, входять територіальні підрозділи - територіальні сервісні центри МВС (далі ТСЦ МВС). ГСЦ МВС, РСЦ і ТСЦ МВС разом становлять систему сервісних центрів МВС.

В 2016 році МВС України розпочало формування мережі сервісних центрів, здійснивши одночасно реорганізацію підрозділів реєстраційно-екзаменаційної роботи Державної автомобільної інспекції МВС України, де громадянам надавалися послуги, пов'язані з використанням автотран-

спортних засобів. Як вже зазначалося вище, формування мережі сервісних центрів розпочалося на підставі Постанови Кабінету Міністрів України № 889, згідно з якою були утворені сервісні центри МВС та ліквідовано за наказом МВС від 30.11.2015 р. № 1532 Департамент Державної автомобільної інспекції МВС України, Центр безпеки дорожнього руху та автоматизованих систем при МВС, управління Державної автомобільної інспекції ГУМВС, УМВС України в Автономній Республіці Крим, областях. Повторююся, що вони були замінені функціонуванням сервісних центрів МВС.

Зазначимо, що ідея створення самостійних сервісних центрів, окремо від центрів надання адміністративних послуг не всіма науковцями була підтримана. Так, А.П. Рибінська висловила, що на її думку, що розбудова паралельних мереж центрів надання адміністративних послуг порушує принцип «єдиного вікна», який забезпечується діяльністю центрів з надання адміністративних послуг (ЦАП). Крім того, додатковим аргументом стало фінансування з державного бюджету створення відомчих сервісних центрів (підпорядкованих МВС України), притому, що ці кошти просто могли бути використані на розширення мережі послуг, які надаються вже існуючими ЦАП [5, с. 59].

На сьогоднішній день Нормативною основою діяльності Головного сервісного центру МВС України є Наказ Міністерства внутрішніх справ України від 07 листопада 2015 року № 1393 (оновлена редакція наказом Міністерства внутрішніх справ України від 26 листопада 2018 року № 955 [8]. Остання редакція – затверджена Міністерством внутрішніх справ 24.04.2020 р. № 354 [10].

В 2015 році Кабінетом Міністрів України було внесено до Верховної Ради України проект Закону України «Про сервісні послуги та сервісні центри Міністерства внутрішніх справ України» [9]. Проектом передбачалося визначення правових засад реалізації прав, свобод і законних інтересів фізичних та юридичних осіб у сфері надання сервісних послуг Міністерством внутрішніх справ України.

Стаття 2 зазначеного проекту Закону визначила, що вимоги цього Закону поширюються на надання сервісних послуг з оформлення дозволів, посвідчень, свідоцтв, довідок, копій і дублікатів документів.

Підпункт 13 ч. 1 ст. 3 проекту пропонував дефініцію «сервісної послуги», яка надається органами внутрішніх справ - результат здійснення центром з надання сервісних послуг повноважень, визначених цим Законом, спрямований на задоволення потреб фізичних та юридичних осіб. Видами сервісних послуг визначалося надання адміністративних та інших послуг, що надаються центром з надання сервісних послуг.

Статтею 5 проекту закону пропонувалося визначити систему центрів з надання сервісних послуг та їх повноваження. Було запропоновано наступну систему центрів з надання сервісних послуг Міністерства внутрішніх справ України: Головний центр з надання сервісних послуг Міністерства внутрішніх справ України (Головний центр з надання сервісних послуг); територіальні центри з надання сервісних послуг Міністерства внутрішніх справ України (центр з надання сервісних послуг), як територіальних органів Міністерства внутрішніх справ України, що утворюються Кабінетом Міністрів України. Визначалося, що

метою діяльності центру з надання сервісних послуг є задоволення потреб фізичних і юридичних осіб в отриманні послуг, упровадження сучасних технологій, поліпшення обслуговування та сприяння розвитку системи Міністерства внутрішніх справ України.

Звертає увагу, що більшість науковців продовжують дослідження у сфері надання адміністративних послуг органами внутрішніх справ та їх структурними підрозділами, зокрема, територіальними сервісними центрами з точки зору розуміння їх правоохоронними органами, а їх діяльність – як поліцейську.

На сьогоднішній момент внаслідок проведеної реформи органів внутрішніх справ саме Міністерство внутрішніх справ позиціонує себе як цивільне міністерство, попри те, що його структурним підрозділом є Національна поліція України, яка є правоохоронним органом з властивими йому функціями.

Як наголошувалося, попри це в науковій літературі традиційно МВС України продовжує сприйматися як «міліцейський» орган, а відповідно, цей «статус» поширюється і на його структурні підрозділи. Як ми вже аргументували, це не відповідає дійсності. МВС вже реформовано і перетворено на суб'єкта публічної влади, який здійснює не репресивно-каральні правоохоронні функції, а функції публічно-сервісного характеру, що дозволяє його виділяти з-поміж інших органів виконавчої влади як суб'єктів адміністративних відносин.

В контексті покладених на Головний сервісний центр завдань з забезпечення безпеки дорожнього руху та безпеки експлуатації транспортних засобів, звертає увагу новий підхід, вироблений в цивільному праві, яким обґрунтовується визнання за особою права на безпечне довкілля, під яким розуміти вже не лише стан навколишнього природного середовища (стан екології) а вже набагато більше – створення безпекового середовища існування людини. Стаття 1187 ЦК України присвячена врегулюванню відносин з відшкодування шкоди, завданої джерелом підвищеної небезпеки. Саме вона є визначальною у визначенні та підстав для тлумачення категорії «джерела підвищеної небезпеки», яке, впринципі має бути міжгалузевою категорією.

На підставі зазначеної статті та практики її застосування науковцями було розроблено доктринальні положення до визначення цієї категорії та її ознак. Так, М.М. Агарков свого часу під джерелом підвищеної небезпеки не річ, а певну діяльність з використання речей, що мають небезпечні характеристики [11, с. 339]. В.Г. Бердніков та О.С. Іоффе джерелом підвищеної небезпеки вважали окремі діяльності людини [12, с. 398; 13, с. 178]. Водночас, О.С. Іоффе звернув увагу, що підвищена небезпека таких об'єктів, як дикі тварини, отрути або горючі матеріали, очевидна та особливого пояснення не потребує [14, с. 179-180]. Це виглядає дещо дивно, адже він тримався концепції «діяльності» а не «об'єкту». Але, вочевидь, є раціональне зерно в цьому, адже «об'єкт» є первинним по відношенню до діяльності щодо такого об'єкту. На противагу цьому, Б.С. Антімонов стверджував, що джерело підвищеної небезпеки є завжди «дією», а не «річчю», притому, не має значення характер діяльності: виробничий, господарський, науково-дослідницький або адміністративно-управлінський [15, с. 100-101].

Водночас, концепція «діяльності» правильно звертає увагу на той факт, що поняття і сутність джерела підвищеної небезпеки не можуть бути розкриті поза визнання зв'язку об'єктів з діяльністю людини. Погодимося з висновком К.В. Мануїлової, що «джерело підвищеної небезпеки» поєднує в собі три характерні ознаки: 1) об'єкту; 2) контрольованість корисних властивостей об'єкта; 3) використання людиною для власної вигоди [17, с. 161]. Науковці, які в своїх дослідженнях та судженнях застосовують методи діалектики та системного і структурного аналізу, здебільшого, схиляються не до виключень, а навпаки, до поєднання елементів, проявів та спектрів, властивих одному явищу правової дійсності. За такого підходу А.М. Белякова, яка загалом до джерел підвищеної небезпеки відносить предмети матеріального світу, вважає, що вони проявляють себе в процесі їх використання, тобто діяльності людини, виявляють свої властивості, як корисні, так і шкідливі [18, с. 57].

Погодимося, що дійсно, підвищена небезпека для оточуючих не може виникнути з «властивостей» самої діяльності людини. Сама по собі діяльність не має підвищених хімічних, фізичних чи інших властивостей, а тому така діяльність поза зв'язком з певними матеріальними об'єктами не може викликати зміни в явищах чи предметах матеріального світу [16, с. 161].

В цьому контексті важко не погодитися з підходом Н.В. Терещенко, яка розрізняє «джерело підвищеної небезпеки» та «діяльність, що створює підвищену небезпеку для оточення». Вона висловила тезу, що категорії «джерело підвищеної небезпеки» та «діяльність, що створює підвищену небезпеку для оточення» співвідносяться між собою як предмет та процес.

На основі цих ознак М.М. Великанова зробила висновок, що різні комбінації поєднання випадковостей, відсутність необхідних знань можуть створювати різні ступені ймовірності настання негативного результату, а відтак і визначати рівень ризиків. Вона запропонувала класифікацію причин небезпек (ризиків) за групами: 1) причини, пов'язані з не детермінованістю тих відносин, процесів, що опосередковуються правом. Виходячи з розуміння того, що право є формою економічних процесів, вона зробила висновок що негаразди в економічних за своєю сутністю відносинах призводять до правових наслідків; 2) відсутність вичерпної інформації про певні процеси і явища; 3) причини, пов'язані із суб'єктивними факторами: досвід, знання, кваліфікація, особливості характеру та фізіологічні, психологічні, анатомічні, розумові та інші здібності людини [19, с. 140].

На сьогоднішній момент у світі все більше стало приділятися уваги питанням безпеки. Буденне уявлення дає найпростішу відповідь: антиподом безпеки є небезпека. Відтак, безпека є станом відсутності небезпеки чи її контрольованість. Саме останній варіант був підтриманий шостою Всесвітньою конференцією «Право людини на безпеку» по запобіганню і управлінню пошкодженнями, яка відбулася 15.05.2002 р. (м. Монреаль). На ній було визнане право людини на безпеку та передбачено встановлення постійного стану пильності і розробку механізму контролю небезпек на безперервній основі. Однією з ключових стала закріплена в статтях Декларації, прийнятій на конференції, згідно якої безпека визнана

станом, в якому небезпека і умови, які ведуть до фізичного, психологічного або матеріального збитку, контролюються для того, щоб зберегти здоров'я і добробут індивідів та суспільства, а сама безпека визнана істотною для досягнення здоров'я, миру, справедливості і благополуччя [20, с. 6].

На основі такого підходу М.М. Великанова зробила узагальнення, що виявлення, ідентифікація та оцінка ризиків в приватноправових відносинах є етапами, від яких залежить увесь процес управління ризиками. Виявлення та ідентифікація ризиків передбачають визначення усіх ризиків, що можуть розвинути у цивільних правовідносинах, їх якісний аналіз, співвідношення ознак ризиків із певною групою ризиків, дослідження причин та можливих наслідків ризиків. Оцінка ризиків має важливе значення, адже дає підстави для визначення ймовірності впливу небезпеки (ризик) на правовідносини. Якісне виконання етапі оцінки сприяє правильному вибору ефективного способу впливу на ризик та дати змогу визначити який цивільно-правовий регулятор здатен максимально мінімізувати ризики і як мають бути розподілені ті ризики, що залишилися [19, с. 252].

Та попри її увагу та сконцентрованість на приватно-правових відносинах та приватно-правових засобах мінімізації та запобіганню ризикам, правовим наслідкам діяльності щодо ризиків, важливим є все ж таки розуміння потреби в контролі над ризиками, їх оцінкою та управління ризиками, що є етапами, які сприяють забезпеченню безпеки особи, а в певних випадках і суспільства цілому. Як зазначив проф. В.П. Тихий, «ідея безпеки людини була висунута в теорії суспільного договору, яка по суті є безпековою (захисною) теорією. Право людини, – писав Кант, – повинно забезпечувати йому безпеку, воно сильніше всякої зброї і надійніше всіх стін [21, с. 26]. Вважаємо, що

Не викликає заперечень, що ця ідея лежить в основі ідеї соціальної держави. Вона покладена в зміст ст.ст. 1, 3 Конституції України.

Узагальнимо свою думку. Наразі в концепції безпеки людини, безпечного середовища існування людини усвідомлена потреба не запобігання ризикам, а запобігання їх наслідкам через їх контрольованість, контрольованість поведінки, експлуатації об'єктів з особливими характеристиками, які у випадку виходу з-під контролю людини можуть завдати істотної шкоди людині чи навколишньому середовищу.

В цьому аспекті погодимося з М.М. Великановою, що вплив на ризик є завершальним етапом управління ризиком, метою якого є мінімізація ризику, який в науковій літературі розуміється як комплекс різноманітних заходів, спрямованих, з одного боку, на ліквідацію та (або) зниження до прийняттого стану впливу несприятливих обставин, що перешкоджають задоволенню інтересу, а з другого – використання сприятливих обставин (можливостей) для найбільш ефективного і повного задоволення інтересу. Мінімізуючи ризики відбувається зменшення вірогідності настання негативного прояву небезпечних властивостей об'єктів матеріального світу та процесів щодо них [19, с. 177]. Тим самим обґрунтовуємо, що в основі і надання певного адміністративно-правового статусу суб'єкту надання адміністративних послуг, і визначення його компетенції, і тих адміністративних послуг та визначених щодо них процедур, має бути інтерес,

- публічний інтерес в забезпеченні безпеки в діяльності приватної особи, не стільки по відношенню її самої, скільки інтересів інших приватних осіб, суспільства та держави вцілому, що і визначає публічний характер призначення надаваної адміністративної послуги: дозвільної, рідше реєстраційної. Тож і основна увага має приділятися саме забезпеченню безпеки через управління ризиками та контролем небезпек.

На сьогоднішній день, як зазначалося, було сформовано мережу сервісних центрів МВС України з Головним сервісним центром МВС України. Через призму наведених вище аргументів дещо по-іншому сприймаються покладені на зазначені органи завдання, а саме: 1) реалізація державної політики у сферах надання адміністративних та інших послуг, безпеки дорожнього руху та перевезення небезпечних вантажів; 2) здійснення контролю за відповідністю конструкції, комплектації та обладнання транспортних засобів, номерних знаків транспортних засобів нормам і стандартам та погодження відповідної нормативно-технічної документації; 3) забезпечення державного обліку зареєстрованих транспортних засобів, видачі (обміну) посвідчень водія, ДОПНВ-свідоцтв про підготовку водіїв; 4) забезпечення організації та здійснення контролю за підготовкою, перепідготовкою та підвищенням кваліфікації водіїв транспортних засобів та ін.

Як бачимо, всі завдання перебувають, здебільшого, у сфері забезпечення безпеки експлуатації транспортних засобів як джерела підвищеної небезпеки шляхом управління ризиками, що має їх мінімізувати. Щонайменше, забезпечення знаннями та контрольованість діяльності сприяють управлінню ризиками. З цього можна зробити висновок, що в основу адміністративної послуги у сфері діяльності Головного сервісного центру МВС України та його територіальних відділень покладено не стільки діяльність із здійснення адміністративного акту індивідуального характеру (у його формалізованому вигляді – видачі свідоцтва, сертифіката, ліцензії і т.п.), скільки здійснення діяльності у сфері управління ризиками на основі покладених на державу завдань на основі суспільного договору турботи про її членів, а у відповідності до приписів ст. 3 Конституції, - забезпечувати основну орієнтованість діяльності держави та її органів на забезпечення прав, свобод та законних інтересів людини, охорону життя і здоров'я людини як найвищої соціальної цінності.

Висновки. Тим самим обґрунтовуємо, що в основі і надання певного адміністративно-правового статусу суб'єкту надання адміністративних послуг, і визначення його компетенції, і адміністративної процедури, має бути інтерес, - публічний інтерес в забезпеченні безпеки в діяльності приватної особи, не стільки по відношенню її самої, скільки інтересів інших приватних осіб, суспільства та держави вцілому, що і визначає публічний характер призначеності надаваної адміністративної послуги: дозвільної, рідше реєстраційної. Тож і основна увага має приділятися саме забезпеченню безпеки через управління ризиками та контролем небезпек.

Тим визначаємо, що місце Головного сервісного центру МВС в системі сервісних послуг МВС зумовлене завданнями, покладеними на цей орган, яке у сфері не лише дозвільній, але і реєстраційній має виконувати, в першу чергу, правоохоронну функцію, як функцію права зберігати усталений

порядок суспільних відносин, визначений в законах баланс публічних та приватних інтересів, прав і законних інтересів особи, особливо коли йдеться про надання суб'єктам спеціальної правоздатності на право управління транспортними засобами чи допуск їх до експлуатації, притому, що ці засоби є, в першу чергу, джерелом підвищеної небезпеки. Наполягаємо, що сервісна послуга полягає не лише у внесенні оператором чи адміністратором до державного реєстру певної інформації, чи видачі документу на підставі звернення суб'єкта звернення за адміністративною послугою. Основним критерієм такої сервісної послуги має бути сервіс (служіння) інтересам забезпечення прав, свобод та законних інтересів як окремо взятої людини, так і інших членів суспільства, що і ідентифікується як «інтерес публічний» через дотримання визначених законом процедур надання таких послуг.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Шуба В.В. Адміністративно-правові відносини в діяльності органів прокуратури України: загальнотеоретичні аспекти : дис. ... кандидата юрид. Наук : спец. 12.00.07 Дніпропетровськ. держ. ун-т внутр. справ. Д., 2006. 200 с.
2. Дроздова І.В. Міністерство внутрішніх справ України, як суб'єкт надання адміністративних послуг : автореф. дис. на здобуття наук. ступ. канд. юрид. наук : спец. 12.00.07 «Адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право». Київ, 2009. 20 с.
3. Воронятніков О. О. Адміністративно-правовий статус державної міграційної служби України : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07. ДВНЗ «Запоріж. нац. ун-т» МОНМС України. Запоріжжя, 2012. 17 с.
4. Циганов О.Г. Адміністративні послуги у сфері правоохоронної діяльності України: дис. ...доктора юрид. Наук : 12.00.07: адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право. Київ: Державний науково-дослідний інститут МВС України, 2018. 587 с.
5. Рибінська А.П. Адміністративно-правове забезпечення діяльності з надання сервісних послуг МВС України: дис. ...доктора юрид. наук : 12.00.07. Київ, 2019. 199 с.
6. Мозговий О.О. Адміністративно-правові засади діяльності сервісних центрів МВС України: дис. ...доктора юрид. наук : 12.00.07. Київ, 2019. 222 с.
7. Головний сервісний центр МВС. URL: <https://hsc.gov.ua/pro-gsc/about/>
8. Про затвердження Положення про Головний сервісний центр МВС: Наказ Міністерства внутрішніх справ України від 07.11.2015 № 1393 (у редакції наказу Міністерства внутрішніх справ України від 26 листопада 2018 року № 955). URL: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/MVS889.html
9. Про сервісні послуги та сервісні центри Міністерства внутрішніх справ України: проект Закону України. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/-/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=54676
10. Про внесення змін до Положення про Головний сервісний центр МВС : наказ міністерства внутрішніх справ від 24.04.2020 р. № 354. URL : https://hsc.gov.ua/wp-content/uploads/2021/02/polojenia_GSC_MVS-.pdf

f?-fbclid=IwAR3JPJYb9m_ZHUReQZ7oiIS0VDitEnfqU8rxzKdwujVYiS4pdRTK-BrKuH0c

11. Гражданское право : Т.1. / М.М. Агарков, С.Н. Братусь, Д.М. Генкин, др. Москва : Юриздат, 1944. 319 с.

12. Бердников В.Г. Советское гражданское право. Москва, Юридическая литература. 1961. 638 с.

13. Иоффе О.С. Советское гражданское право : курс лекций. Часть 2. Отдельные виды обязательств. Ленинград : Издательство ЛГУ, 1961. 531 с.

14. Гражданское право : учебник / под редакцией А.П. Сергеева, Ю.К. Толстого. Москва : Издательство «Проспект», 1997.

15. Антимонов Б.С. Гражданская ответственность за вред, причиненный источником повышенной опасности. Москва, Госюриздат, 1952. 386 с.

16. Флейшиц Е.А. Обязательства из причинения вреда и из неосновательного обогащения. Москва : Госюриздат, 1951. 240 с.

17. Мануїлова К.В. Поняття та характеристики джерела підвищеної небезпеки. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Сер.: Юриспруденція. 2014 № 10-2. Том 1. С. 160-163.

18. Белякова А.М. Имущественная ответственность за причинение вреда. Москва : Юрид. лит., 1979. 112 с.

19. Великанова М.М. Ризики в цивільному праві України: теоретичні та практичні аспекти : дис. ...д.ю.н., 12.00.03. Київ : НДІ приватного права і підприємництва ім. академіка Ф.Г. Бурчака НАПрН України, 2020. 500 с.

20. Ківалов С. В. Вітальне слово. Безпека як правовий концепт : виступи учасників Всеукраїнської науково-практичної конференції (Київ, 20 квітня 2018 р.). / Відповідальний за випуск професор Р.Б. Шишка. Київ : Видавництво Ліра-К, 2018. С. 6-8.

21. Соловьев Э.Ю. И. Кант: взаимодоплнительность морали и права. Москва : Наука, 1992. 216 с.

S. Petrov

THE PLACE OF THE MAIN SERVICE CENTER OF THE MINISTRY OF INTERNAL AFFAIRS IN THE SYSTEM OF SERVICES OF THE MINISTRY OF INTERNAL AFFAIRS OF UKRAINE

The relevance of the article is that the need to determine the place of the Main Service Center in the service system of the Ministry of Internal Affairs is due to a number of factors. Among them is the introduction of the concept of transition of public administration, mostly on the basis of the provision of administrative services, based on dialogue between the public authority - the subject of the request for administrative services. The purpose of the article is to determine the place of the Main Service Center of the Ministry of Internal Affairs in the system of administrative law entities and the service system of the Ministry of Internal Affairs, which will improve public administration legislation on road safety and vehicle operation. The article examines the question of the place of the Main Service Center of the Ministry of Internal Affairs in the service system of the Ministry of Internal

Affairs. The necessity to move away from the seizure of «administrative services» and perform the administrative functions of public administration is substantiated. It is determined that the provision of services of the Ministry of Internal Affairs is based on permitting and registration powers, which determine the permitting and registration activities for facilities whose operation is characterized by increased danger, which determines the task of the Main Service Center of the Ministry of Internal Affairs - to control hazards. through risk management. The service should not be limited to the provision of a document on the request of the subject of the request. This should be understood as risk management activities through the implementation of procedures in the process of providing services to the Ministry of Internal Affairs. This determines the broad law enforcement nature of the services of the Ministry of Internal Affairs, which, in turn, determine the administrative and legal status of the Main Service Center of the Ministry of Internal Affairs to ensure its tasks in the process of providing services. In addition, it is necessary to clearly understand that the service can be provided only if it meets the criteria that determine the admissibility of its provision in compliance with the conditions of security and protection of human rights, freedoms and interests, society as a whole.

Keywords: competence, powers, rights and responsibilities, legal personality, service activity, permitting activity, administrative services, responsibility.